
NODARBE IEVAINOJUMA GŪŠANAS BRĪDĪ

Nepieciešamais koda garums:

nn.n

Definīcija:

Nodarbes veids, kurā ievainotā persona bija iesaistīta ievainojuma gūšanas brīdī.

Konteksts:

Dati par nodarbi ievainojuma gūšanas brīdī ļauj ievainojumu gadījumus sagrupēt jēdzieniskās kategorijās, kas atbilst par ievainojumu novēršanu atbildīgajām jomām. Iespējas identificēt, piemēram, ievainojumus, kas notikuši strādājot vai nodarbojoties ar sportu, var palīdzēt veidot daudz efektīvāku profilakses stratēģiju. Nodarbes dati ir sevišķi noderīgi kopā ar datiem par notikuma norises vietu. Kopā šie dati ļauj praktiķiem identificēt par ievainojumu novēršanu un kontroli atbildīgo nozari. Nozīmīgākās atbildības jomas nav savstarpēji izslēdzošas. Piemēram, autobusa vadītāja sadursmi ar koku, vadot autobusu koplietošanas ceļā, var uzskatīt gan par transporta nelaimes gadījumu, gan par darbā gūtu ievainojumu. Pārklāšanās it sevišķi rodas nodaļas *Nodarbe ievainojuma gūšanas brīdī* ietvaros.

Lietošanas vadlīnijas:

Izraugoties kodu no nodaļas *Nodarbe ievainojuma gūšanas brīdī*, nosakiet atbildīgo nozari un nodarbes galveno nolūku. Ja ir vairāk nekā viena atbildīgā nozare, iekļaušanas un izslēgšanas kritēriji var palīdzēt visatbilstošākā koda izvēlē. Šie kritēriji, kas parasti minēti pie sīkākas detalizācijas kodiem, kalpo, lai izskaidrotu pārklāšanos starp tādām sfērām kā darba un sporta ievainojumi; mācību un sporta ievainojumi; darba un transporta ievainojumi; kā arī starp sportu un fiziskiem vingrinājumiem brīvajā laikā un brīvā laika un rotaļu nodarbēm.

Lai kodētu Nodarbi ievainojuma gūšanas brīdī:

- Izvēlieties kategoriju, kas vislabāk apraksta nodarbi, kurā ievainotā persona bija iesaistīta brīdī, kad notika ievainojums.
- Ja divi vai vairāk nodarbes kodi ir atzīstami par vienlīdz derīgiem, jāizvēlas tas, kas kodu sarakstā pēc secības minēts pirmais.

Modulis:

Ja nodarbe ievainojuma gūšanas brīdī ir bijusi fiziskā audzināšana skolā, skolas sporta nodarbības (kods 03.1) vai sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā (kods 04) ir jāpielieto arī modulis "Sports".

NODARBE IEVAIŅŅUMA GŪŠANAS BRĪDĪ: KODU PĀRSKATS

---

01 Algots darbs

- 01.1 Pārvietošanās uz algotu darbavietu un no tās
- 01.2 Pārvietošanās algota darba laikā
- 01.8 Cita veida precizēts algots darbs
- 01.9 Algots darbs, bez precizējuma

02 Nealgots darbs

- 02.1 Pārvietošanās uz nealgotu darbavietu un no tās
- 02.2 Pārvietošanās nealgota darba laikā
- 02.3 Ēdiena gatavošana, mājas tīrīšana
- 02.4 Iepirkšanās
- 02.5 Rūpēšanās par bērniem un radniekiem
- 02.6 Paša īstenoti roku darbi
- 02.7 Paša mājas vai dārza uzturēšana
- 02.8 Cita veida precizēts nealgots darbs
- 02.9 Nealgots darbs, bez precizējuma

03 Izglītošanās

- 03.1 Fiziskā audzināšana skolā, skolas sporta nodarbības (*Ir jāpielieto arī modulis "Sports"*)
- 03.8 Cita veida precizēta izglītošanās
- 03.9 Izglītošanās, bez precizējuma

04 Sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā (*Ir jāpielieto arī modulis "Sports"*)

- 04.1 Organizēts sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā
- 04.8 Cita veida precizēts sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā
- 04.9 Sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā bez precizējuma par to organizētības veidu

05 Brīvais laiks vai rotaļas

- 05.1 Brīvais laiks
- 05.2 Rotaļas
- 05.8 Cita veida precizēts brīvais laiks vai rotaļas
- 05.9 Brīvais laiks vai rotaļas, bez precizējuma

06 Nodarbes dzīvības uzturēšanai

- 06.1 Maltītes uzņemšana (ēšana un dzeršana)
- 06.2 Gulēšana, atpūšanās
- 06.3 Personīgā higiēna
- 06.8 Cita veida precizēta nodarbe dzīvības uzturēšanai
- 06.9 Nodarbes dzīvības uzturēšanai, bez precizējuma

07 Aprūpes saņemšana

07.1 Profesionālas veselības aprūpes saņemšana

07.2 Aprūpes saņemšana, ja to neveic veselības aprūpes persona

07.9 Aprūpes saņemšana, neprecizējot, vai persona, kas to sniedz, ir veselības aprūpes profesionālis vai ne

08 Citur neklasificēta pārvietošanās

08.9 Citur neklasificēta pārvietošanās

96 Nav iespējams ziņot juridisku iemeslu dēļ

96.6 Nav iespējams ziņot juridisku iemeslu dēļ

98 Cita veida precizēta nodarbe

98.1 Vispārēja pastaiga

98.2 Cita veida precizēta nodarbe

99 Nodarbe nav precizēta

99.9 Nodarbe nav precizēta

NODARBE IEVAINOJUMA GŪŠANAS BRĪDĪ: PILNS KODU SARAKSTS AR IEKĻAUSĀNAS UN IZSLĒGŠANAS KRITĒRIJIEM

---

01 Algots darbs

01.1 Pārvietošanās uz algota darbavietu un no tās

Jāiekļauj:

- regulāri braucieni ar automašīnu, autobusu, vilcienu, velosipēdu, u.c.
- iešana kājām
- iekāpšana vai izkāpšana no transportlīdzekļa

Nav jāiekļauj:

- pārvietošanās BCN (08)

01.2 Pārvietošanās algota darba laikā

Jāiekļauj:

- kravas automašīnas vadītājs, ceļojošs pārdevējs, profesionāls sacīkšu velosipēdist

Nav jāiekļauj:

- pārvietošanās BCN (08)

01.8 Cita veida precizēts algots darbs

Jāiekļauj:

- ubagošana
- militārais dienests
- algota pašnodarbināta persona
- profesionāla nodarbošanās ar sportu (piem., profesionāls sportists, treneris)
- profesionāla skološana vai repetitora darbs
- prostitūcija
- sporta nodarbe ar darba devēja atbalstu (piem., ugunsdzēsējs, kas veic vingrinājumus)

01.9 Algots darbs, bez precizējuma

Jāiekļauj:

- darbs BCN

02 Nealgots darbs

Nav jāiekļauj:

- darbs BCN(01.9)

02.1 Pārvietošanās uz nealgota darbavietu un no tās

Jāiekļauj:

- brīvprātīgais automašīnas vadītājs

Nav jāiekļauj:

- pārvietošanās BCN (08)

02.2 Pārvietošanās nealgota darba laikā

Jāiekļauj:

- došanās iepirkties
- bērnu atvešana no skolas

Nav jāiekļauj:

- pārvietošanās BCN (08)

02.3 Ēdiena gatavošana, mājas tīrīšana

02.4 Iepirkšanās

02.5 Rūpēšanās par bērniem un radniekiem

02.6 Paša īstenoti roku darbi

Jāiekļauj:

- mēbeļu izgatavošana paša vajadzībām
- aizkaru šūšana

02.7 Paša mājas vai dārza uzturēšana

02.8 Cita veida precizēts nealgots darbs

Jāiekļauj:

- dabas resursu ievākšana (piem., zvejošana, medības, lopu ganīšana, ogošana) paša patēriņam vai apmaiņai
- dārzeņu sīkraudzēšana savā dārzā apmaiņai pret pienu un olām
- nealgots darbs ģimenes uzņēmumā vai ģimenes saimniecībā
- brīvprātīgo darbs (piem., slimnīcā, kopienas organizācijā u.c.)

02.9 Nealgots darbs, bez precizējuma

03 Izglītošanās

PIEZĪME: Tā attiecināma uz nodarbēm, kas veido daļu no vispārējās izglītības kursa vai apmācības programmas, ko nodrošina skola, koledža, universitāte, pieaugušo apmācības iestāde u.c.

03.1 Fiziskā audzināšana skolā, skolas sporta nodarbības (*Ir jāpielieto arī modulis "Sports"*)

PIEZĪME: Tā attiecināma uz organizētām fiziskām nodarbēm, kas veido daļu no vispārējās izglītības kursa vai apmācības programmas, ko nodrošina skola, koledža vai universitāte.

Jāiekļauj:

- sporta sacensības starp divām dažādu skolu komandām

Nav jāiekļauj:

- vingrināšanās skolas sporta nodarbībām brīvajā laikā (04.8)
- sporta nodarbības un fiziskie vingrinājumi brīvajā laikā (04.8)
- skološana vai repetitora darbs (parasti 01.8 vai 02.8)

03.2 Pārvietošanās no/uz skolu

Jāiekļauj:

- pārvietošanās ar automašīnu, autobusu, tramvaju, vilcienu
- iešana kājām

03.8 Cita veida precizēta izglītošanās

Jāiekļauj:

- nodarbes klasē
- neformālās nodarbes skolas laikā (piem., nodarbes rotaļlaukumā starpbrīža laikā)
- ārpusklases nodarbes, kas saistītas ar izglītošanos (piem., skolas vai koledžas mācību ekskursija, ekskursija vai nometne; mācīšanās un mājas darbu gatavošana mājās)
- pārvietošanās mācību iestādes uzraudzībā (piem., pārvietošanās ar skolas autobusu)

03.9 Izglītošanās, bez precizējuma

04 Sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā (*Ir jāpielieto arī modulis "Sports"*)

1. PIEZĪME: Tas attiecināms uz fiziskām nodarbēm ar noteiktu funkcionālu mērķi (piem., sacensības, vingrināšanās sacensībām, fiziskās veselības uzlabošana), kas veiktas brīvajā laikā.

2. PIEZĪME: Visas datu elementā *Sports un fiziskā vingrinājuma veids* ietvertās nodarbes var uzskatītas par sportu un fiziskiem vingrinājumiem.

04.1 Organizēts sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā

PIEZĪME: Tas attiecināms uz organizētām fiziskām nodarbēm ar noteiktu funkcionālu mērķi, kas veiktas brīvajā laikā un sporta federācijas, kluba vai līdzīgas organizācijas pārraudzībā. Šīs nodarbes parasti pavada tiesnesis vai treneris.

Jāiekļauj:

- apvienotais treniņš
- organizētās ātrumsacīkstes (piem., skriešanās; automašīnu, velosipēdu, motociklu, zirgu)

Nav jāiekļauj:

- profesionālā sporta nodarbes (01.8)
- sporta nodarbes ar darba devēja atbalstu (01.8)
- fiziskā audzināšana skolā, sporta nodarbes skolā (03.1)
- kauliņu, dambretes, šaha spēle (05.1)

04.8 Cita veida precizēts sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā

PIEZĪME: Attiecas uz fiziskām nodarbēm, kas ir līdzīgas organizētām fiziskām nodarbēm, bet kas nenotiek sporta federācijas, kluba vai līdzīgas organizācijas pārraudzībā.

Jāiekļauj:

- futbola spēle parkā, dārzā vai uz ielas
- vingrināšanās mājās
- skrituļslidošana uz ielas vai parkā
- lēns skrējieni vienatnē vai neformālā grupā
- volejbola spēle kempingā
- vingrināšanās skolas sporta nodarbēm brīvajā laikā
- vingrināšanās profesionālā sporta nodarbēm brīvajā laikā

Nav jāiekļauj:

- profesionālā sporta nodarbes (01.8)
- sporta nodarbes darba devēja aizbildnībā (01.8)
- fiziskā audzināšana skolā, sporta nodarbes skolā (03.1)
- organizētas sporta nodarbes un fiziskie vingrinājumi brīvajā laikā (04.1)

- brīvais laiks un rotaļas (05)
- kauliņu, dambretes, šaha spēle (05.1)

04.9 Sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā bez precizējuma par to organizētības veidu

PIEZĪME: Tas attiecināms uz nodarbēm, kas uzskatāmas par sportu brīvajā laikā, bet bez apmierinošas informācijas par tās organizētības raksturu.

Nav jāiekļauj:

- profesionālā sporta nodarbes (01.8)
- sporta nodarbes ar darba devēja atbalstu (01.8)
- fiziskā audzināšana skolā, sporta nodarbes skolā (03.1)
- brīvais laiks un rotaļas (05)
- kauliņu, dambretes, šaha spēle (05.1)

05 Brīvais laiks vai rotaļas

PIEZĪME: Tas attiecināms uz rotaļām, vaļasprieku un citām nodarbēm, kas veiktas galvenokārt priekam, relaksācijai vai brīvā laika pavadīšanai. Tā var būt pasīva (televizora skatīšanās) vai aktīva (dejošana viesībās), vienatnē (lasīšana) vai kopā ar citiem cilvēkiem (bērniem spēlējot paslēpes), par maksu (izprieču parka apmeklēšana) vai nē (ģimenes izbraukums (pikniks publiskā parkā) un formāli organizēta (vienas dienas brauciens) vai nē (bērniem vienkārši spēlējoties).

05.1 Brīvais laiks

Jāiekļauj:

- vaļasprieka nodarbes, kas nav prasmīgo roku darbi (piem., automašīnu modeļu salikšana, marku kolekcionēšana)
- izklaidējošas nodarbes (piem., kinofilmas vai futbola spēles skatīšanās, dejošana, viesības, teātra apmeklēšana)
- rekreatīvas nodarbes (piem., dzīvošana kempingā, gulēšana pludmalē)
- izklaidējošas sacensību nodarbes bez būtiskas fiziskas aktivitātes komponentes (piem., šaha vai bridža sacensības)
- ceļošana, lai apmeklētu ievērojamas vietas (piem., braukšana ar velosipēdu, pārgājiens kalnos)
- pastaiga ar suni

Nav jāiekļauj:

- roku darbi (02.6), mājas vai dārza uzturēšana (02.7)
- jebkura fiziska nodarbe ar noteiktu funkcionālu mērķi (04)

05.2 Rotaļas

Jāiekļauj:

- nestrukturēta spēle, bērnu rotaļas (piem., paslēpes)

05.8 Cita veida precizēts brīvais laiks vai rotaļas

05.9 Brīvais laiks vai rotaļas, bez precizējuma

06 Nodarbes dzīvības uzturēšanai

06.1 Maltītes uzņemšana (ēšana un dzeršana)

06.2 Gulēšana, atpūšanās

06.3 Personīgā higiēna

06.8 Cita veida precizēta nodarbe dzīvības uzturēšanai

Jāiekļauj:

- dzimumakts
- apģērbšanās

Nav jāiekļauj:

- ēdiena gatavošana, mājas tīrīšana (02.3)
- veselības aprūpes profesionāļa veiktas nodarbes dzīvības uzturēšanai veselības aprūpes kursa ietvaros (07)
- prostitūcija (01.8)

06.9 Nodarbe dzīvības uzturēšanai, bez precizējuma

07 Aprūpes saņemšana

07.1 Profesionālas veselības aprūpes saņemšana

PIEZĪME: Tā attiecināma uz darbībām, kuras veic veselības aprūpes profesionālis vai kuras tiek veiktas pēc viņa norādījumiem. Šīs darbības var notikt veselības aprūpes iestādē vai citur.

Jāiekļauj:

- veselības aprūpes pasākums, kuru veic veselības aprūpes profesionālis vai kurš tiek veikts pēc viņa norādījumiem (piem., kāda ķirurģiska vai diagnostiska manipulācija, zāļu ievadīšana, ordinēto zāļu lietošana, dialīze mājās)
- pārnešana, pārvietošana vai turēšana, kuru veic ar veselības aprūpes profesionālis
- mazgāšana, kuru veic veselības aprūpes profesionālis
- pārvietošanās veselības aprūpes laikā (piem., braukšana ātrās palīdzības mašīnā)

07.2 Aprūpes saņemšana, ja to neveic veselības aprūpes persona

Jāiekļauj:

- pārnešana, pārvietošana vai turēšana, kuru veic persona, kas nav veselības aprūpes profesionālis (piem., zīdāinis, kuru nes vecāki vai cits aprūpes sniedzējs)
- mazgāšana, ko veic aprūpētājs no ģimenes locekļiem
- veselības aprūpes pasākumi, kurus veic radnieki vai draugi (piem., pirmā palīdzība)

Nav jāiekļauj:

- bērns, kas spēlējas pieaugušo uzraudzībā (05.2)
- veselības aprūpes pasākums, kuru veic veselības aprūpes profesionālis vai kurš tiek veikts pēc viņa norādījumiem (piem., kāda ķirurģiska vai diagnostiska manipulācija, zāļu ievadīšana, ordinēto zāļu lietošana, dialīze mājās 07.1)
- pārvietošanās veselības aprūpes laikā (piem., braukšana ātrās palīdzības mašīnā, 07.1)

07.9 Aprūpes saņemšana, neprecizējot, vai persona, kas to sniedz, ir veselības aprūpes profesionālis vai ne

Jāiekļauj:

- pārņemšana, pārvietošana vai turēšana, kuru veic neprecizēta persona
- mazgāšana, ko veic neprecizēta persona
- veselības aprūpe, ko veic neprecizēta persona

Nav jāiekļauj:

- bērns, kas spēlējas pieaugušo uzraudzībā (05.2)

08 Citur neklasificēta pārvietošanās

Jāiekļauj:

- pārvietošanās uz sporta vai fizisko vingrojumu nodarbībām brīvajā laikā un no tām
- pārvietošanās uz sarīkojumu un no tā
- pārvietošanās uz izklaidējošu nodarbi un no tās

Nav jāiekļauj:

- pārvietošanās algota darba laikā (piem., kravas automašīnas vadītājs, 01.2)
- pārvietošanās uz algota darbavietu un no tās (01.1)
- pārvietošanās nealgota darba laikā (piem., ejot iepirkties, 02.2)
- pārvietošanās uz nealgota darbavietu un no tās (piem., brīvprātīgais autovadītājs 02.1)
- pārvietošanās mācību iestādes uzraudzībā (piem., braukšana skolas autobusā, 03.2)
- organizētās ātrumsacīkstes (piem., skriešanās; automašīnu, velosipēdu, motociklu vai zirgu sacīkstes 04.1 vai 01.1)
- ceļošana, lai apmeklētu ievērojamas vietas (05.1)
- pārvietošanās veselības aprūpes laikā (piem., braukšana ātrās palīdzības mašīnā, 07.1)

08.8 Cita veida neklasificēta pārvietošanās

08.9 Cita veida neklasificēta pārvietošanās, bez precizējuma

96 Nav iespējams ziņot juridisku iemeslu dēļ

96.6 Nav iespējams ziņot juridisku iemeslu dēļ

98 Cita veida precizēta nodarbe

98.1 Vispārēja pastaiga

Jāiekļauj:

- klejošana, staigāšana, skriešana un rāpšanās mājās un ap to bez noteikta mērķa

98.8 Cita veida precizēta nodarbe

Jāiekļauj:

- sēdēšana, stāvēšana
- cietušā aktivitāte ir zināma, bet nekas skaidrāk
- reliģiskas dabas nodarbes

- darbības vardarbības vai agresijas laikā (piem., kautiņš, strīds, dusmu lēkme, pašnāvības mēģinājums)

99 Nodarbe nav precizēta

99.9 Nodarbe nav precizēta